

Les infeccions hospitalàries es reduirien a la meitat si els sanitaris es rentessin les mans

Un 33% són de bacteris multiresistents, que el 2023 van provocar 24.000 morts

CELESTE LÓPEZ
Madrid

Anar a un centre sanitari i, especialment, ingressar en un hospital comporta riscos d'infecció. Bacteris i virus (també fongs) troben en aquests llocs un espai on viure i expandir-se. D'aquí ve l'interès dels professionals de reduir al màxim l'estada dels pacients al centre hospitalari.

Cada any es registren 9 milions d'infeccions a la UE i unes 90.000 morts. A Espanya s'estima que entre el 7% i el 10% de les persones ingressades en un hospital desenvolupen una infecció.

Un terç són de bacteris multiresistents, un dels problemes de salut més rellevants i que amenaça de ser la següent pandèmia. L'any passat van morir unes 24.000 persones per uns bacteris que han après a esquivar els antibiòtics.

És el panorama que dibuixa Milagro Montero, metge internista, dedicada en exclusiva a les malalties infeccioses i actualment cap de secció d'Infecció Nosocomial de l'hospital del Mar, en el marc de l'escola de periodistes de la Societat Espanyola de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica (Seimc).

Les infeccions nosocomials o infeccions relacionades amb l'atenció sanitària (IRES) són una complicació freqüent i molt greu per als pacients més vulnerables, els que tenen el sistema immunològic feble.

Què es pot fer? La resposta és senzilla, que el personal sanitari que atén els pacients, especi-

alment els més vulnerables, es renti les mans. "Aquesta mesura reduiria un 50% les infeccions", assenyala Montero, que insisteix que aquesta és la mesura preventiva més eficaç i més barata, però no es fa". No, assegura, després de la pandè-

Cada any es registren 9 milions d'infeccions a la Unió Europea i uns 90.000 morts per aquesta causa

mia no es va mantenir aquest costum, que per als professionals sanitaris (metgesses, infermeres, auxiliars, zeladors...) hauria de ser una regla bàsica de relació amb els pacients. "Un pacient A colonitzat és atès per un metge que el palpa, que el toca, i que després fa el mateix amb un pacient B no colonitzat", dibuixa amb paraules.

Cal incidir una vegada i una altra en la higiene de mans, una cosa que en la pràctica sanitària del dia a dia dels professionals s'abandona, insisteix aquesta especialista. Ella advo-

ca per col·locar solucions hidroalcohòliques a l'entrada de cada habitació d'hospital i de cada sala de consulta.

El 1840 el doctor hongarès Ignaz Philipp Semmelweis va demostrar que rentar-se les mans amb una solució d'hipoclorit de calci reduïa dràsticament la mortalitat per febre puerperal a les sales de maternitat.

Va morir injuriat pels seus col·legues, però els seus estudis li van donar la raó i, des d'aleshores, s'aplica a la pràctica clínica i s'ensenya a les facultats de Medicina de tot el

món.

A més de la higiene de mans, Montero advoca per l'ús racional dels antibiòtics (triar el correcte, amb la dosi adequada i el temps de tractament necessari), així com sistemes de monitoratge continu i detecció precoç per identificar brots abans no s'estenguin.

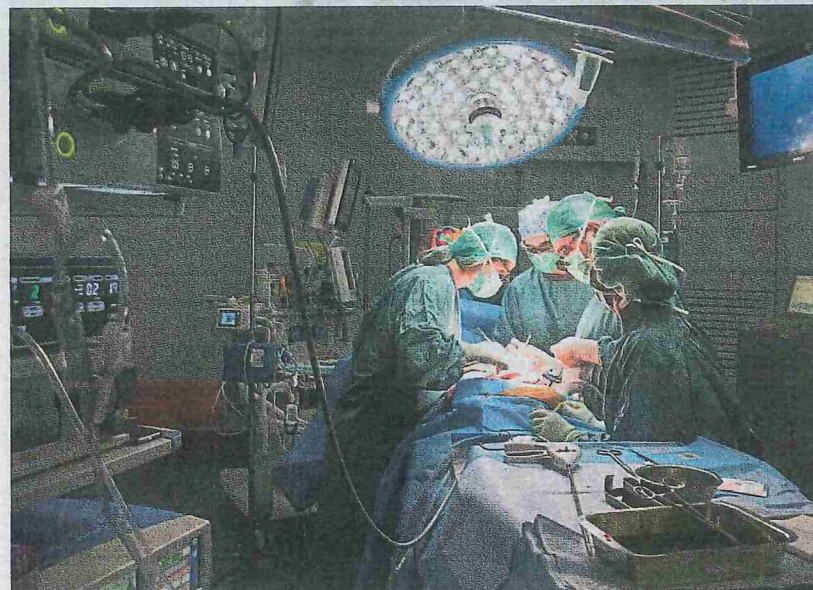
També aposta per protocols d'aïllament de contacte, amb habitacions individuals i equipament exclusiu per a pacients infectats i la constitució d'equips multidisciplinaris coordinats per dissenyar i implementar polítiques de prevenció.

Per què es produeixen les infeccions nosocomials? La confluència de molts factors converteix els hospitals en un entorn particularment propici per a la transmissió de patògens, assenyala l'especialista. Hi influeixen factors com, per exemple, la concentració de pacients amb sistemes immu-

La concentració de pacients converteix l'hospital en un lloc idoni perquè hi circulin els patògens

nitaris debilitats, l'ús de dispositius invasius com ara catèters venosos, sondes urinàries o ventiladors mecànics i l'ús freqüent d'antibiòtics, cosa que afavoreix la selecció de bacteris resistents a aquests medicaments. I, per descomptat, les deficiències en la higiene de les mans dels professionals sanitaris, la neteja inadequada de les superfícies i els equips o la ventilació insuficient.

Les infeccions nosocomials més freqüents són les del corrent sanguini associades amb vies centrals, infeccions del tracte urinari associades amb el catèter, infeccions del lloc quirúrgic i pneumònia associada amb ventilador.●

ANA JIMÉNEZ

Els quiròfans tampoc no estan exempts de bacteris, que aguanten molts temps en l'aire